



АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

03 червня 2020 р.

Київ

№ 338-р

Про результати розгляду
справи про державну допомогу
№ 500-26.15/5-20-ДД

За результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради за реєстраційним номером у базі даних 23978 (вх. № 609-ПДД від 24.10.2019) та Листа з додатковою інформацією за реєстраційним номером у базі даних 24710 (вх. № 686-ПДД від 20.11.2019), розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 20.01.2020 № 08/18-р розпочато розгляд справи про державну допомогу № 500-26.15/5-20-ДД для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали справи про державну допомогу № 500-26.15/5-20-ДД та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги про попередні висновки розгляду справи від 14.05.2020 № 500-26.15/5-20-ДД/242-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (1) Управлінням житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради відповідно до пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу за реєстраційним номером у базі даних вх. № 609-ПДД від 22.10.2019 (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України листом від 05.11.2019 № 500-29/08-14297 повідомлення було залишено без руху й надано тридцятиденний строк для усунення недоліків та надання додаткової інформації.
- (3) Листом за реєстраційним номером вх. № 686-ПДД від 20.11.2019 Управлінням житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради надіслано повідомлення про нову державну допомогу та надано додаткову інформацію до Повідомлення (далі – Лист).
- (4) Повідомлення прийнято до розгляду 20.11.2019.
- (5) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) листом від 21.01.2020 № 500-29/08-1022 було надіслано розпорядження державного уповноваженого Комітету від 20.01.2020 № 08/18-р про початок розгляду справи № 500-26.15/5-20-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.

- (6) На офіційному вебпорталі Антимонопольного комітету України опубліковано інформацію про початок розгляду справи про державну допомогу із зверненням до всіх заінтересованих осіб щодо подання ними протягом 30 календарних днів вмотивованих заперечень та зауважень щодо надання державної допомоги та іншої інформації у зв'язку з розглядом справи про державну допомогу.
- (7) Комітетом листом від 07.02.2020 № 500-29/08-2095 було надіслано запит на надання інформації до Головного управління статистики у Рівненській області з метою поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.
- (8) Листом від 18.02.2020 № 03-04/493-20 (вх. № 7-08/2175 від 18.02.2020) Головним управлінням статистики у Рівненській області була надана запитувана Комітетом інформація.
- (9) Листом від 17.04.2020 № 405-08 (вх. № 5-01/5099 від 21.04.2020) Управлінням житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради надано додаткову інформацію (далі – Лист 2).
- (10) Комітетом листом від 15.05.2020 № 500-29/08-7093 направлено Управлінню житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради подання про попередні висновки у справі від 14.05.2020 № 500-26.15/5-20-ДД/242-спр.
- (11) Листом від 21.05.2020 № 339-12 (вх. № 5-01/6409 від 21.05.2020) Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської повідомило про відсутність зауважень та пропозицій до подання про попередні висновки від 14.05.2020 за № 500-26.15/5-20-ДД/242-спр у справі № 500-26.15/5-20-ДД.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА

2.1. Надавач державної підтримки

- (12) Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради (далі – Управління, Надавач) (33000, м. Рівне, вул. Шевченка, 45, ідентифікаційний код юридичної особи 26259965).

2.2. Отримувач підтримки

- (13) Комунальне підприємство «Рівненський міський трест зеленого господарства» (далі – КП «Рівненський міський трест зеленого господарства», Підприємство, Отримувач) (33027, м. Рівне, вул. Київська, 64, ідентифікаційний код юридичної особи 05506230).
- (14) Відповідно до Статуту Підприємства, затвердженого наказом Управління комунального господарства від 31.07.2000 за № 153 (зі змінами), КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» безпосередньо підпорядковується управлінню міського господарства та у своїй фінансово-господарській діяльності несе перед ним відповідальність, свою діяльність здійснює на договірній основі, здійснює благоустрій та догляд за зеленими насадженнями в місті. Власником майна Підприємства є Рівненська міська рада.
- (15) Основними напрямками діяльності Підприємства є, зокрема:
- догляд за зеленими насадженнями в місті;
 - утримання насаджень у здоровому стані, що відповідає архітектурно-плановому й санітарно-гігієнічному призначенню;

- благоустрій міста, виготовлення, установка та ремонт малих архітектурних форм, реконструкція і ремонт обладнання в парках і скверах тощо.

2.3. Інформація щодо заходу державної підтримки, який досліджується

(16) Підставою надання державної підтримки є проєкт рішення Рівненської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Рівного на 2020 – 2025 роки» (далі – Програма).

(17) Формами державної підтримки є поточні трансферти та внески в статутний капітал.

Фінансова підтримка Підприємству надається для відшкодування Підприємству витрат, пов'язаних із виконанням статутної діяльності, а саме із забезпеченням надання послуг із благоустрою міста та належного санітарного утримання територій міста Рівного. Оновлення застарілого фонду наявних основних засобів – автотранспортної техніки, машин, механізмів.

(18) Метою індивідуальної підтримки є виконання Підприємством заходів, затверджених Програмою для забезпечення утримання в належному санітарному стані об'єктів благоустрою, підвищення надійності та ефективності функціонування систем життєзабезпечення міста Рівного, а також виконання покладених Рівненською міською радою повноважень та функцій з утримання територій міста Рівного.

(19) Тривалість державної підтримки – з 01.01.2020 по 31.12.2025.

(20) Розмір державної підтримки – 169 000 000 грн, за роками:

- 2020 рік – 22 000 000 грн;
- 2021 рік – 25 000 000 грн;
- 2022 рік – 27 000 000 грн;
- 2023 рік – 29 000 000 грн;
- 2024 рік – 32 000 000 грн;
- 2025 рік – 34 000 000 грн.

Витратами, які покриватимуться державною підтримкою, є: заробітна плата, сплата єдиного соціального внеску, сплата податків та зборів до бюджету, оплата комунальних платежів, оплата послуг та придбання матеріалів, необхідних для надання послуг з утримання та догляду за зеленими насадженнями міста; придбання техніки, яка буде використовуватись при наданні послуг з утримання та догляду за зеленими насадженнями.

Розподіл обсягу фінансування за формами наведено в таблиці.

Таблиця

Форма державної допомоги	Обсяг фінансування за роками, тис. грн						Всього, тис. грн
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Поточні трансферти (спрямовано на утримання зелених зон, парків, скверів і місць відпочинку, їх озеленення)	18 000,0	20 000,0	22 000,0	24 000,0	26 000,0	28 000,0	138 000,0

Внески в статутний капітал Підприємства шляхом придбання техніки, машин, механізмів буде використовуватись при наданні послуг з утримання та догляду за зеленими насадженнями	4 000,0	5 000,0	5 000,0	5 000,0	6 000,0	6 000,0	31 000,0
---	---------	---------	---------	---------	---------	---------	----------

3. ІНФОРМАЦІЯ, ОТРИМАНА В ПРОЦЕСІ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

(21) Відповідно до Програми загальна площа зелених насаджень міста становить 563,85 га, у тому числі 149,60 га загального користування. Значна частина зелених насаджень міста досягла вікової межі та потребує постійного оновлення й належного утримання, а зелені зони – своєчасного виконання капітального ремонту та реконструкції.

Утримання декоративних насаджень, об'єктів благоустрою та догляд за ними здійснює спеціалізоване підприємство – комунальне підприємство «Рівненський міський трест зеленого господарства».

(22) На балансі вказаного підприємства знаходиться 64,96 га парків, скверів, зон відпочинку. Також Рівненський міський трест зеленого господарства виконує роботи з утримання зелених зон та місць відпочинку. До таких робіт належить прибирання та санітарна очистка зелених зон, парків, скверів, міських газонів, догляд за пішохідними й парковими доріжками, очищення смітниць тощо.

(23) Рішенням Рівненської міської ради № 8 від 15.01.2019 КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» було визнано одержувачем бюджетних коштів за КПКВК «Організація благоустрою населених пунктів» КЕКВ 2610 (озеленення міста та утримання парків, скверів та зелених зон в межах площі 63, 9192 га) за такими критеріями:

№ п/п	Найменування критеріїв	Показники діяльності підприємства
1	Досвід роботи за відповідним профілем не менше двох років та наявність відповідної кваліфікації з урахуванням напряму чи заходу бюджетної програми	Підприємство працює на ринку надання послуг із прибирання, утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку, озеленення в місті Рівному з 1983 р.
2	Виробничий потенціал і відповідні показники виробничої діяльності	<p>На балансі підприємства знаходяться земельні ділянки загальною площею 82,8372 га, з них парки та сквери - 63,9192 га.</p> <p>Основні засоби Підприємства:</p> <ul style="list-style-type: none"> - будівлі і споруди (у т. ч. оранжереї); - автотранспорт та механізми (у т. ч. 29 одиниць транспортних засобів: автомобілі, трактори, спецтехніка (поливомийні, автовішка, навантажувач, екскаватор) та 52 одиниці малої механізації (газонокосарки, мотокоси, бензопили, висоторізи, кушорізи, подрібнювач пнів, садовий пилосмок); - обладнання та інвентар; - багаторічні насадження.

		До складу підприємства входять: - дільниця озеленення (5 бригад); - дільниця благоустрою (2 бригади); - розсадницьке і теплично-оранжерейне господарство (2 бригади); - автогаражне господарство; - котельня; - торговельна мережа. Облікова чисельність штатних працівників: 158 осіб, з них: професіоналів, фахівців та службовців - 28 осіб
3	Наявність бездефіцитного фінансового плану на поточний 2019 р.	Фінансовим планом підприємства на 2019 рік заплановано прибуток у сумі 220,0 тис. грн
4	Незбиткова діяльність одержувача	Очікуваний прибуток підприємства: за 2018 рік – 80,0 тис. грн
5	Відсутність простроченої заборгованості за наданими банками кредитами	Згідно з довідками ПАТ КБ «Приватбанк» України та АТ «Укрсиббанк», на обслуговуванні яких знаходиться підприємство, прострочена заборгованість за кредитами відсутня
6	Співвідношення вартості робіт, послуг та їх якості	Вартість послуг із прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку, озеленення визначається на підставі економічно-обґрунтованих витрат
7	Застосування договірних умов	Надання послуг із прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку, озеленення проводиться на підставі договору
8	Одержувача не визнано в установленому порядку банкрутом, не порушено справу про банкрутство і він не перебуває в стані ліквідації	В єдиному реєстрі підприємств, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство, відсутня інформація про КП «Рівненський міський трест зеленого господарства»

(24) Перелік об'єктів благоустрою, утримання яких буде здійснювати Підприємство:

- парк Молоді;
- парк Перемоги (сквер «Дружба»);
- парк «Припляжний»;
- парк «Ювілейний»;
- сквер ім. Богомолова;
- площа Привокзальна;
- бульвар Незалежності;
- Майдан Незалежності (зелена зона);
- парк Просвіти (вул. Мельника, вул. Є. Коновальця);
- парк Текстильник (вул. Гагаріна, вул. У. Самчука);
- сквер на вул. Набережній (I – III черги);
- сквер Жертвам Фашизму (вул. Коцюбинського, вул. Біла);
- сквер Автомобілістів (вул. Д. Галицького);
- сквер на вул. Волинської Дивізії (в районі буд. № 15);
- сквер на вул. Волинської Дивізії (в районі буд. № 29);
- площа Перемоги (вул. Курчатова, вул. Відінська) (зелена зона).

За інформацією Надавача, зазначеною в Листі 2, парки, сквери та інші об'єкти благоустрою, утримання яких буде здійснювати Підприємство (зазначені в додатку до рішення виконкому від 15.01.2019 № 8), не мають особливого статусу (парк культури й відпочинку, пам'ятка тощо). Зазначені об'єкти не належать до об'єктів культурної спадщини в розумінні Закону України «Про охорону культурної спадщини».

Також у Листі 2 Надавач зазначив, що об'єкти (території) парків, скверів, зазначені в додатку до рішення виконкому від 15.01.2019 № 8, не надаються (передаються) в оренду / користування / власність.

У парку «Ювілейний», на підставі дозволу виконавчого комітету Рівненської міської ради, ФОП Беліч О.П. розташовано мотузковий парк «Тарзан» та атракціон «Скеледром», що працюють сезонно у весняно-літній період. Умовою розміщення мотузкового парку та атракціону є пайова участь у догляді за зеленими насадженнями згідно з пунктом четвертим статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів». Розрахунок утримання парку «Ювілейний» проводиться з врахуванням надходжень від пайової участі.

(25) Відповідно до договору від 15.01.2019 № 2 (далі – Договір), укладеного між Управлінням та Підприємством, Управління, як головний розпорядник коштів, делегує, а Отримувач бере на себе функції із забезпечення озеленення міста та утримання в належному санітарному стані парків, скверів та зелених зон у місті Рівному, які знаходяться в нього на балансі.

Пунктом 2.1 Договору передбачено, що Отримувач у встановлений термін подає Управлінню документи, необхідні для включення Отримувача до мережі установ та організацій, які отримують кошти з бюджету міста Рівного.

Згідно з пунктом 2.4 Договору, Отримувач:

- щомісячно затверджує в Управлінні кошторис на виконання робіт (надання послуг) відповідно до планових призначень;
- подає до Управління в установленому порядку акти виконаних робіт (наданих послуг);
- веде бухгалтерський, статистичний та оперативний облік;
- забезпечує цільове використання бюджетних коштів;
- подає щомісячну та щоквартальну фінансову звітність про використання бюджетних коштів відповідно до чинного законодавства.

(26) За інформацією Надавача, Підприємство надає як платні, так і безоплатні послуги. До платних послуг Підприємства належить реалізація саджанців, розсади квітів, вазонна продукція.

Відсоткове співвідношення обсягу діяльності на платній основі до загального обсягу діяльності Підприємства становить 3,8 %.

Відсоткове співвідношення кожної зі статей витрат Підприємства, які покриваються власними надходженнями від надання платних послуг, становить:

- оплата праці – 57,2 %;
- матеріали – 13,2 %;
- інші витрати – 29,6 %.

(27) Як зазначив Надавач, конкурсний відбір при виборі Отримувача державної підтримки не проводився. Підприємство подає листи з пропозиціями визнання його отримувачем бюджетних коштів у частині надання послуг на тих територіях та об'єктах, де Підприємство визначено балансоутримувачем.

Звернення від інших підприємств щодо можливості надання послуг із благоустрою міста не надходили.

- (28) Відповідно до інформації, зазначеної у Листі 2, Підприємство безпосередньо (самостійно) буде здійснювати заходи Програми, а саме: утримання зелених зон, парків, скверів і місць відпочинку, їх озеленення. Підрядні організації для зазначених заходів залучатись не будуть.

Також Надавач повідомив, що в разі виділення коштів буде придбаватись техніка, машини, механізми, що будуть використовуватись при наданні послуг з утримання та догляду за зеленими насадженнями шляхом проведення процедури закупівлі, відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі» та з використанням електронної системи закупівлі «ProZorro».

- (29) За інформацією Надавача, розмір державної підтримки для КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» визначається на підставі аналізу витрат самого підприємства й потреби в придбанні техніки для забезпечення якісного та своєчасного надання послуг з утримання та догляду за зеленими насадженнями в місті.

Порівняльний аналіз витрат, які є типовими для суб'єкта господарювання, що надає аналогічні послуги, не проводився у зв'язку з відсутністю в місті інших таких суб'єктів господарювання.

При визначенні розміру державної підтримки передбачено виключно відшкодування витрат Підприємства при виконанні послуг з утримання та догляду за зеленими насадженнями в місті та придбання техніки без отримання прибутку. Обрахунок витрат Підприємство проводить самостійно відповідно до технологічних потреб та згідно з вимогами чинного законодавства.

- (30) Відповідно до інформації від Надавача послуги, на які надається державна підтримка, надаються безкоштовно для мешканців міста. Державна підтримка не буде використовуватись при здійсненні Підприємством платної діяльності. Інвентар та матеріальні ресурси, які придбані за рахунок коштів державної підтримки, Підприємство використовує на надання послуг, здійснення яких покривається державною підтримкою. У разі придбання техніки (машин та механізмів) за рахунок коштів державної підтримки, таку техніку Отримувач буде використовувати виключно на надання послуг, здійснення яких покривається державною підтримкою.

Підприємство веде контроль щодо недопущення використання технічного оснащення, інвентарю, інших матеріалів, що будуть придбаватись відповідно до Програми при наданні послуг, які надаються на платній основі.

Крім того, Отримувач державної підтримки до органу контролю (Управління) надаватиме акти наданих послуг для перевірки, погодження та подальшої оплати. У цих актах відображається повне використання матеріалів та трудових ресурсів, на які надається державна підтримка.

- (31) За інформацією Надавача, фінансування за рахунок державної підтримки витрат проводиться через розрахунковий рахунок, відкритий в органі Державного казначейства згідно із затвердженим головним розпорядником планом використання коштів, що унеможливує проведення витрат, пов'язаних із наданням послуг, які надаються на платній основі.

- (32) Відповідно до інформації Головного управління статистики у Рівненській області, на території міста Рівного не виявлені суб'єкти господарювання, які протягом 2018 – 2019

років фактично здійснювали діяльність за кодом КВЕД, який є основним для Підприємства.

При цьому Головним управлінням статистики у Рівненській області було надано перелік суб'єктів господарювання, а саме комунальних підприємств, які надають аналогічні з Отримувачем послуги та здійснюють аналогічну діяльність у містах, селищах та селах Рівненської області. Суб'єктів господарювання приватної або інших форм власності, які протягом 2018 – 2019 років фактично здійснювали діяльність за кодом КВЕД, який є основним для Підприємства, не виявлено.

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Ознаки державної допомоги

(33) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(34) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(35) Згідно з частиною першою статті 3 Закону дія цього Закону поширюється на будь-яку підтримку суб'єктів господарювання надавачами державної допомоги за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів для виробництва товарів або провадження окремих видів господарської діяльності.

(36) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

4.2. Державна допомога у сфері благоустрою

(37) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить організація благоустрою населених пунктів.

(38) Відповідно до пункту 2 статті 4 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у сфері благоустрою населених пунктів, і спрямовується на створення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля, збереження і охорону навколишнього природного середовища, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

(39) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:

- затвердження місцевих програм та заходів із благоустрою населених пунктів;
- затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
- створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
- забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів із благоустрою населених пунктів.

До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, зокрема, належить:

- забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів із благоустрою населених пунктів;
- організація місць відпочинку для населення;
- здійснення самоврядного контролю за станом благоустрою та утриманням територій населених пунктів, інженерних споруд та об'єктів, підприємств, установ та організацій, майданчиків для паркування транспортних засобів (у тому числі щодо оплати послуг з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів), озелененням таких територій, охороною зелених насаджень, водних об'єктів тощо.

(40) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, належать: території загального користування: парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; пам'ятки культурної та історичної спадщини; майдани, площі, бульвари, проспекти; вулиці, дороги, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки; пляжі; кладовища; інші території загального користування; прибудинкові території.

(41) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.

(42) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:

- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
- підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
- орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

- (43) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (44) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України: для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.
- (45) Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів визначаються рішенням про місцевий бюджет відповідно до пунктів 2 і 3 частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України.

5. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

5.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (46) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (47) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (48) Відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності.
- (49) Отримувачем підтримки є КП «Рівненський міський трест зеленого господарства». Відповідно до статуту, головною метою Підприємства є задоволення суспільних потреб в його продукції, роботах, послугах та реалізація на основі одержаних прибутків, соціальних та економічних інтересів членів трудового колективу та інтересів власника Підприємства. КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» має повну фінансову, юридичну та господарську самостійність.
- (50) Отже, КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» є **суб'єктом господарювання в розумінні Закону.**

5.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (51) Пунктом 16 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси – рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить

Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.

- (52) Відповідно до інформації, наданої в Повідомленні, джерелами фінансування КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» є місцеві ресурси, а саме кошти бюджету міста Рівного.
- (53) За інформацією Надавача, на цей час Отримувач державної підтримки перебуває на повному бюджетному забезпеченні для виконання надання послуг з утримання та догляду за зеленими насадженнями міста Рівного.
- (54) Отже, фінансова підтримка КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» у формі поточних трансфертів та внесків у статутний капітал є **ресурсами держави у розумінні Закону**.

5.3. Створення переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (55) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі - ДФЄС), зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (56) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС (далі – Повідомлення Комісії ЄС) перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. При цьому будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги (пункт 69 зазначеного Повідомлення).
- (57) Відповідно до пункту 97 Повідомлення Комісії ЄС у разі, якщо операція проводилась із застосуванням процедури торгів або на рівних умовах, це є прямим і конкретним доказом її відповідності ринковим умовам.
- (58) При цьому процедура торгів має бути конкурентною, щоб усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, могли взяти участь у процесі, прозорою, щоб усі зацікавлені учасники мали право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів, та недискримінаційною.
- (59) Оскільки Отримувача не було обрано на умовах конкурентної процедури, не можна стверджувати, що надана Отримувачу економічна вигода у вигляді покриття витрат у формі поточних трансфертів та поповнення статутного капіталу з метою надання послуг з озеленення, прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку міста була б доступною для нього за звичайних ринкових умов, без втручання держави.
- (60) Крім того, Надавачем не надано достатніх доказів того, що державна підтримка на покриття витрат Підприємства зі здійснення основної діяльності визначена на мінімально можливому рівні, тобто що за звичайних ринкових умов, зокрема при виборі Отримувача

за конкурентною процедурою, витрати місцевого бюджету не були б меншими за ті, які мають бути використані на забезпечення діяльності Отримувача.

- (61) Надавач зазначив, що розмір державної підтримки для КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» визначається на підставі аналізу витрат самого підприємства й потреби у придбанні техніки для забезпечення якісного та своєчасного надання послуг з утримання та догляду за зеленими насадженнями в місті.
Обрахунок витрат Підприємство проводить самостійно відповідно до технологічних потреб та згідно з вимогами чинного законодавства.
- (62) Отже, не підтверджено, що розмір державної підтримки відповідає витратам, які є типовими для суб'єкта господарювання, що зміг би надавати такі послуги за звичайних ринкових умов.
- (63) Отже, підтримка, що призначається для КП «Рівненський міський трест зеленого господарства», **не виключає створення переваг** для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (64) Разом із тим, за інформацією Надавача, Підприємство буде проводити закупівлю відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» через систему «ProZorro» з метою придбання техніки, інвентарю, необхідних для виконання заходів Програми, а саме з утримання та догляду за зеленими насадженнями.
- (65) Отже, Надавачем обґрунтовано, що державна підтримка на закупівлю необхідних для виконання заходів Програми, товарів, техніки та інвентарю визначена на мінімально можливому рівні, тобто за звичайних ринкових умов, з огляду на те, що для їх закупівлі буде проведено процедуру торгів, яка є конкурентною (усі зацікавлені учасники, які відповідають умовам, можуть взяти участь у процесі), прозорою (усі зацікавлені учасники мають право на отримання належної інформації на кожному етапі процедури торгів), недискримінаційною (у випадку наявності підстав вважати її дискримінаційною кожен учасник має право подати скаргу до органу оскарження з метою захисту своїх прав та охоронюваних законом інтересів), що, у свою чергу, **виключає створення переваг** для виробництва тих видів товарів (техніки та інвентарю), які будуть закуповуватись через систему «ProZorro».

5.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (66) Відповідно до статті 1 Закону однією з ознак державної допомоги є спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції допомогою, яка надається суб'єктові господарювання.
- (67) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринком, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (68) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

- (69) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (70) Відповідно до пункту 187 Повідомлення Комісії ЄС щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЄС, на практиці вважається, що спотворення конкуренції у значенні статті 107(1) Договору існує тоді, коли держава надає фінансові переваги суб'єкту господарювання в лібералізованому секторі, де існує або може існувати конкуренція. При цьому до уваги береться, чи інші суб'єкти господарювання мають намір та можливість надавати послуги на такому ринку.
- (71) До Надавача не надходило звернень від інших суб'єктів господарювання про наміри чи можливість здійснювати заходи Програми щодо озеленення, прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку міста, на які буде спрямовано місцеві ресурси.
- (72) За інформацією Головного управління статистики у Рівненській області, на території міста Рівного не виявлені суб'єкти господарювання, які протягом 2018 – 2019 років фактично здійснювали діяльність, аналогічну з діяльністю Підприємства.

Головним управлінням статистики у Рівненській області було надано перелік суб'єктів господарювання, а саме комунальних підприємств, які надають аналогічні з Отримувачем послуги та здійснюють аналогічну діяльність у містах, селищах та селах Рівненської області.

- (73) Враховуючи, що виявлені підприємства є суб'єктами господарювання комунальної форми власності, створені з метою виконання самоврядних функцій відповідних органів місцевого самоврядування на тих самих законодавчих підставах, що й Отримувач, та фінансуються за аналогічними програмами, а саме за рахунок місцевих ресурсів, при цьому зазначені комунальні підприємства здійснюють діяльність у межах відмінних від Отримувача територій, зазначене свідчить про відсутність економічної конкуренції між цими суб'єктами господарювання та Отримувачем.
- (74) Крім того, суб'єктів господарювання приватної або інших форм власності, які протягом 2018 – 2019 років фактично здійснювали діяльність за кодом КВЕД, який є основним для Підприємства, не виявлено.
- (75) Відсоткове співвідношення обсягу діяльності Підприємства на платній основі до загального обсягу становить 3,8 %. За інформацією від Надавача, державна підтримка не буде використовуватись при здійсненні Підприємством платної діяльності.
- (76) Відповідно до інформації від Надавача послуги, на які спрямовується державна підтримка, надаються безкоштовно населенню. Отримувач забезпечує ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності, що запобігає витрачання коштів місцевих ресурсів при здійсненні Підприємством платної діяльності.
- (77) Отже, фінансування діяльності КП «Рівненський міський трест зеленого господарства», що спрямовується на послуги з озеленення, прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку міста, які є **безкоштовними для населення, не реалізуються на ринку**, у розумінні Закону України «Про захист економічної

конкуренції», не беруть участі в господарському обороті, не загрозують спотворенням економічної конкуренції.

5.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

(78) Враховуючи наведене, фінансування, яке надає Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради КП «Рівненський міський трест зеленого господарства», відповідно до проекту рішення Рівненської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Рівного на 2020 – 2025 роки», у формах поточних трансфертів та внесків у статутний капітал із метою виконання заходів з озеленення, прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку міста, обсягом 169 000 000 грн на період з 01.01.2020 по 31.12.2025, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

(79) Для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрозувати спотворенням конкуренції), державна допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.

(80) До Надавача не надходило звернень від інших суб'єктів господарювання (будь-якої форми власності) про наміри чи можливість здійснювати заходи Програми щодо озеленення, прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку міста, на які буде спрямовано місцеві ресурси.

У ході розгляду справи також встановлено, що на ринку послуг з озеленення, прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку міста Рівного відсутні суб'єкти господарювання приватної або іншої форми власності, що змогли б надавати послуги, визначені Програмою.

При цьому наявність у межах Рівненської області суб'єктів господарювання комунальної форми власності не свідчать про наявність економічної конкуренції між цими суб'єктами господарювання (комунальними підприємствами) та Отримувачем, а також про готовність та наміри зазначених суб'єктів господарювання здійснювати заходи Програми щодо озеленення, прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку на території міста Рівного.

(81) При цьому КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» було створено відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності.

(82) Послуги, на які спрямовується державна підтримка, є послугами у сфері благоустрою та надаються безкоштовно населенню. Отримувач забезпечує ведення окремого бухгалтерського обліку за кожним видом діяльності, що запобігає витрачання коштів місцевих ресурсів при здійсненні Підприємством платної діяльності

(83) Отже, фінансування діяльності КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» з метою надання послуг з озеленення, прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку міста, які є **безкоштовними для населення, не реалізуються на ринку**, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», **не беруть**

участі в господарському обороті, враховуючи, що зазначена підтримка не буде використовуватися під час надання платних послуг, не загрожуватиме спотворенням економічної конкуренції.

- (84) Як наслідок, підтримка (фінансування), яку надає Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради КП «Рівненський міський трест зеленого господарства», відповідно до проєкту рішення Рівненської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Рівного на 2020 – 2025 роки», у формах поточних трансфертів та внесків у статутний капітал із метою виконання заходів з озеленення, прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку міста, обсягом 169 000 000 грн на період з 01.01.2020 по 31.12.2025, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (85) Зазначена оцінка була здійснена з урахуванням того, що на сьогодні Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради скористалося своїм правом та створило КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» відповідно до статті 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», якою передбачено право органів місцевого самоврядування утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності.
- (86) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки використовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».
- (87) Разом із тим слід зазначити, що:
- фінансування повинно спрямовуватися виключно на заходи, що визначені проєктом Програми, які надаються безкоштовно населенню міста, та в жодному разі не може використовуватися на інші види діяльності, у тому числі на платній основі для населення;
 - використання коштів підтримки КП «Рівненський міський трест зеленого господарства» на здійснення підприємницької діяльності може містити ознаки державної допомоги;
 - Надавач підтримки має забезпечити постійний контроль за обліком доходів, витрат та видатків за видами діяльності та джерелами фінансування Отримувача підтримки окремо в розрізі синтетичних та аналітичних рахунків.
- (88) Листом від 21.05.2020 № 339-12 (вх. № 5-01/6409 від 21.05.2020) Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської повідомило про відсутність зауважень та пропозицій до подання про попередні висновки від 14.05.2020 за № 500-26.15/5-20-ДД/242-спр у справі № 500-26.15/5-20-ДД.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631 (із змінами, внесеними розпорядженням Антимонопольного комітету України від 13 вересня 2018 року № 18-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1337/32789), на підставі інформації, наданої

Управлінням житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка, яку надає Управління житлово-комунального господарства виконавчого комітету Рівненської міської ради комунальному підприємству «Рівненський міський трест зеленого господарства», відповідно до проєкту рішення Рівненської міської ради «Про затвердження Програми реформування та розвитку житлово-комунального господарства міста Рівного на 2020 – 2025 роки», у формах поточних трансфертів та внесків у статутний капітал із метою виконання заходів з озеленення, прибирання та утримання в належному стані зелених зон та зон відпочинку міста, обсягом 169 000 000 гривень на період з 01.01.2020 по 31.12.2025, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ